

Feiten en cijfers over vrouwen, werk en gezin

Overzicht

[Achtergrond](#) - 8 maart 2013 - Auteur: Marja Verburg

Duitsland heeft de grootste loonverschillen tussen mannen en vrouwen in Europa. En nergens anders in Europa krijgen vrouwen zo weinig kinderen als in Duitsland. Dat komt mede door het gebrek aan erkenning voor werkende moeders, blijkt uit onderzoek. De belangrijkste feiten en cijfers over vrouwen, werk en kinderen op een rij.

Vrouwen en werk

Bijna de helft van de vrouwen in Duitsland, 45 procent, werkt deeltijd, blijkt uit cijfers van het Statistisches Bundesamt, het Duitse CBS, over 2011. Dat is, op Nederland na, het hoogste percentage van Europa, waar het gemiddelde op 32 procent ligt. Het aantal Duitse mannen dat deeltijd werkt ligt beduidend lager: in 2010 was dat 19 procent. Meer dan tweederde van de Duitse vrouwen tussen de 15 en de 64 jaar werkt. Van de vrouwen met kinderen werkt meer dan 25 procent niet.

Duitsland heeft de grootste loonverschillen tussen mannen en vrouwen van Europa. Duitse vrouwen verdienen gemiddeld 21,6 procent minder dan hun mannelijke collega's. Het gemiddelde loonverschil tussen mannen en vrouwen is 16 procent. En hoewel jonge Duitse vrouwen beter opgeleid zijn dan mannen, hebben ze slechtere carrièrekansen, blijkt uit cijfers van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling OESO. Dat komt mede door maatregelen als de [Ehegattensplitting](#) en het [Betreuungsgeld](#).

Leidinggevenden werken in Duitsland nauwelijks deeltijd: slechts 5 procent. Daarbij zijn ook zelfstandigen meegerekend. Dat blijkt uit een studie van het Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung WZB. In Nederland werkt 12 procent van de leidinggevenden deeltijd. Oorzaak zijn vooral culturele barrières. In Duitse bedrijven heerst voor leidinggevenden een *Anwesenheitskultur*. Veel Duitse managersfuncties worden vervuld door mannen die thuis een vrouw hebben die voor de kinderen zorgt. Slechts 1 procent van de leidinggevende mannen werkt in Duitsland deeltijd.

Vrouwen en kinderen

Het gemiddeld aantal kinderen per vrouw is in Duitsland 1,39. Daarmee bungelt Duitsland in de onderste regionen van Europa, blijkt uit cijfers van de OESO. Het Europese gemiddelde is 1,76 kinderen per vrouw. Duitse vrouwen zijn gemiddeld 29 jaar oud bij de geboorte van hun eerste kind.

Duitsland heeft wereldwijd het hoogste aantal kinderloze vrouwen. Bijna een kwart van de vrouwen die tussen 1965 en 1968 zijn geboren, heeft geen kinderen. De belangrijkste oorzaak voor het lage geboortecijfer is de lastige combinatie van werk en gezin en het gebrek aan erkenning voor werkende moeders, schrijft het Bundesinstitut für Bevölkerungsforschung in een rapport van december 2012. Vooral in West-Duitsland overheerst het beeld dat een goede moeder thuis hoort bij haar kinderen, aldus het rapport. Vrouwen die werken, besluiten bij twijfel mede daardoor maar helemaal niet aan kinderen te beginnen. Vaders gelden in Duitsland, meer dan in bijvoorbeeld Frankrijk, niet als gelijkwaardige vervanging van moeders. Kinderen krijgen is niet meer vanzelfsprekend, schrijven de onderzoekers. De betekenis ervan neemt af ten gunste van carrière, vriendschappen en hobby's.

Het Bundesinstitut für Bevölkerungsforschung concludeert dat de Duitse regering meer moet investeren in de uitbreiding van het aantal crècheplaatsen en flexibele werktijden. [Kindergeld](#) en [Betreuungsgeld](#) werken contraproductief, aldus het rapport.

Regionale verschillen

Er zijn grote regionale verschillen als het gaat om de positie van vrouwen, kinderopvang en mentaliteit. In de provincies, op het platteland en in dorpen is de kinderopvang vaak een stuk beperkter dan in grote steden, waardoor daar minder vrouwen werken. Ook is er minder naschoolse opvang. In Oost-Duitsland zijn crèches - *Kindertagesstätten*, ook wel *Kita's* genoemd - gemiddeld een stuk goedkoper dan in West-Duitsland.

Oost-Duitse vrouwen zijn vaker opgegroeid met een moeder die werkt en haar kinderen naar de crèche brengt dan West-Duitse leeftijdgenoten. Het is voor Oost-Duitse ouders daarom nog steeds vanzelfsprekender hun kinderen naar de kinderopvang te brengen dan voor veel West-Duitse ouders, en ook op jongere leeftijd. Uit cijfers van het Statistisches Bundesamt blijkt dat op Oost-Duitse *Kita's* 49 procent van de kinderen jonger is dan 3 jaar en in West-Duitsland 22,3 procent.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3176/feiten-en-cijfers-over-vrouwen-werk-en-gezin>